

הפרייקט

יעל רועי

28 ארון חלק

"אתמול הגיע הארון החדש". אילת הסתכלה באסתי בהתעניינות. נשמע שהיא אמורה לדעת כמה מדובר, אבל - היא לא. "הארון החדש, שסיפרתי לך עליו, זה שהכינו לי בהזמנה מיוחדת". אילת נזכרה שאסתי סיפרה לה על הארון המתוכנן, שהוזמן אצל נגר על פי מידות מסוימות ותוכנן על ידי גיסתה של אסתי, שהיא מעצבת פנים. אילת תהתה איך הייתה מרגישה לו מעצב כלשהו היה מתכנן את פנים ביתה. היא שיערה שמי שלומד את המקצוע היה יכול לתכנן את השימוש בשטח הדירה שלה טוב ממנה, אבל היא העדיפה לעצב את הבית על פי טעמה האישי, מה עוד, שהיא הייתה טובה למדי בניצול שטחים באופן יעיל. מה עוד - שהריהוט והציוד בביתה היו פשוטים, טובים דיים עבור גרשון ועבורה, אבל בעיני מי שרגיל לרמת חיים אחרת, אולי ייראו עלובים מעט. היא חיבבה את חפציהם - שימושיים, נאים דיים בעיניה, ולא דורשים הגנה יתרה מפני בנדיטים בני אפס ומעלה. "רוצה לראות?" שאלה אסתי. הריהוט בביתה של אסתי היה עדכני בהרבה מזה של אילת. היא לא קינאה. היא בעיקר התפעלה מנשים שמסוגלות להשקיע כוח וזמן בתחזוק הריהוט היקר ובשמירה על ניקיונו. מי רוצה לעסוק במשך שעות באיבוק ובניקיון בשעה שיש דברים רבים כל כך לצייר וליצור? לא היא. היא נכנסה אחרי אסתי לחדר הילדים בביתה וראתה שם את הארון החדש - לבן להפליא. בדמיונה ראתה את עצמה רודפת אחרי פנחס אליהו ברחבי הבית בניסיון לנטרל אותו מכלי הנשק - צבעים למיניהם, לו היה לה ארון כזה. למרבה המזל - לא היה. היא התנערה ממשבשותיה וסקרה אותו. אסתי דחפה את הדלת ואילת נהנתה לראות שזו דלת הזזה. חסכוני במקום ובמכות שנוטים לקבל ילדים שרצים בלי להסתכל לאן, כשהם רודפים אחרי עכביש, עיין ערך פנחס. "למעלה יש שמיכות ובגדי קיץ. פה יש מגירות - אותן הזמנתי באופן מיוחד". נשמע בטון הדיבור שלה שהיא מצפה לתגובה. "יש לו ריח חדש". אסתי צחקה. "אני מראה לך ארון גדול שיוצר בהזמנה אישית, והדבר שממנו את מתפעלת הוא הריח שלו?" "כן. ריח של עץ". אסתי נענעה בראשה בגערה, אבל אילת ראתה שהיא לא כועסת. מקסימום - היא חושבת שהיא לא ממש מקורקעת, מה שלעתים היה נכון. היא סגרה את הארון וליטפה אותו. אילת חשבה שזה קצת מוגזם, עד שאסתי אמרה: "פה הייתי רוצה שתעשי לי משהו. את יכולה?". אילת הבינה שהיא מתכוונת לקישוט קיר, אלא שהפעם

יהיה זה קישוט ארון. עכשיו ראתה את השטח הלכן בעיניים אחרות לגמרי - הוא היה מזמין, כמו דף חלק. היא נזכרה בטפטים הצבעוניים שראתה בחנות כלי הכתיבה החדשה. "כן, בטח! את רוצה ציור חסין למים שתדביקי פה, כמו ציור בארטליין על מפל, או עבודה בטפטים?" "טפטים נשמע טוב. זה לא קשה מדי? כמה זה יעלה?" זו הייתה הזמנת העבודה הראשונה ואילת לא ידעה איך לתמחר אותה. מכיוון ששיערה שעצם העבודה יהנה אותה, אמרה: "אני לא יודעת. אני אכין ואת תגידי כמה זה שווה לך". אסתי צחקה. "את לא ממש אשת עסקים, מה?" לא, לא אשת עסקים ולא אשת עיצובים. מקסימום - אשת בעלה, שמשתדלת לא לשרוף את האוכל שהיא מכינה לו. היא נהנתה באופן מיוחד לרכוש את הטפטים, לשם שינוי, לא נאלצה לחשב הרבה את ההוצאות. אסתי אמרה לה שהיא רוצה שהקישוט יהיה מושקע ועשוי מחומרים איכותיים. היא לא ידעה איך אסתי ובעלה מתפרנסים, אבל הבינה שהם לא דחוקים בכסף, אף שאי אפשר לדעת. למחרת אחר הצהריים שמרה אסתי על הילדים בסלון שלה ואילת הייתה חופשייה לעבוד בראש צלול. היא גזרה הרים, עצים, כרי דשא ועננים. היא גזרה נחל ומפל נופל לתוכו. היא גזרה ברווזים, ציפורים ותרנגול אחד. פרחים, כמובן. הכול נגזר והודבק בהדרגה, כמעט באפס תכנון. בעודה עובדת תהתה על אסתי. סגנון הלבוש שלה לא תאם את סגנון הלבוש של נשות האזור, ולא נראה גם שהיא מנסה להתאים להן. אם כבר - אז להפך. כיסוי הראש שלה ואורך החצאית היו גבוליים בקושי. זאת הסיבה שאילת לא יצרה איתה קשרים מיוחדים. היא הרגישה לא נוח, מה עוד, שידעה שאסתי מגיעה מבית חרדי. "אני אוהבת את זה!" אמרה אסתי כשאילת סיימה, והיא נשמה לרווחה. גם היא אהבה את התוצאה, אבל בעיניי טעם אין לדעת. היא לא ידעה למה לצפות מאסתי - השונה ממנה בתחומים רבים. בדרכה החוצה נפל מבטה על הצילומים המוצמדים למקרה. "זאת אחותי", אמרה אסתי, ובקולה כמו רמז האומר - נראה אותך אומרת משהו. האישה הצעירה בצילום אמנם לבשה חצאית, אבל מסוג שאפילו אי אפשר לקרוא לו גבולי. "היא ירדה מהדרך", אמרה אסתי, "היום היא שומרת מסורת". אילת ראתה שהיא מבוגרת מאסתי בשנים אחדות. היא ראתה גם שאסתי לא רק שומרת מסורת, אלא שומרת שהחצאית וכיסוי הראש שלה יהיו גבוליים, אם לא על פי ההלכה. היא לא ידעה מה עבר על אסתי, אבל פתאום הסתכלה על הגבול מזווית אחרת.

מטלה ושמה חוג

בתחילת השנה בתי התחננה שנשלח אותה לחוג ציור יקר למדי. התלבטנו מאוד, כי התקציב שלנו מוגבל, ועלות החומרים פלוס עלות החוגים תכביד על התקציב החדשי, אך ראינו כמה חשוב הדבר לבתנו וחשבנו שאולי בעתיד החוג יעזור לה להתפרנס והחלטנו לרשום אותה לחוג. כיום, כמה חודשים אחרי, בתנו הפסיקה להתלהב. היא מסרבת ללכת לחוג בתירוצים שונים אחת לשבועיים. אין אפשרות לבטל את החוג, השאלה אם התפקיד שלנו לעמוד על כך שתלך לחוג, כי כואב הלב על ההוצאה החודשית שהיא לשווא.

אמא מנתניה

אם יקרה ומסורה! את שואלת איך להעמיס על עצמך עוד מטלה הורית - לשכנע את הילדה ללכת לחוג שיכול להועיל לה בעתיד, ובכך בעצם את מעבירה מטלה שהיא בסמכותה - לסמכותך את. יש לי חברה שכבר כמה שנים עובדת קשה למחייתה. היא גרה בשכירות ומצטמצמת בכל ההוצאות, כולל נסיעה שבועית ומתישה לשוק, כדי לקנות ירקות בזול, אבל את הילד שלה היא רשמה, בעצת המאבחנת המדופלמת, לחוג רכיבה על סוסים, 150 שקלים לשיעור שבין ותקלין. בהורות המודרנית והאשמה לעיפה שלנו, חוגים לילדים זה סוג של פרה קדושה. כשאמא שלי שלחה אותי, לא נעים לומר, לפני כמעט ארבעים שנה, לחוג קרמיקה, או חוג ציור ויותר מאוחר ללמוד פסנתר, היא עשתה את זה ממניעים אחרים ממני. היא הטילה עלי פרס של מטלה נוספת וציפתה ממני ללמוד גם אחרי הצהריים. לא פלא שאני זוכרת את עצמי לחוצה להתארגן כשהגיע זמן החוג ונוסעת באוטובוס חצי שעה כל כיוון. בעברית קוראים לזה אמון. היא האמינה בפשטות שאני כישרונית ורוצה את זה לא פחות ממנה, אולי יותר, ואם אני נורא רוצה ללמוד - אני בטח אקח על זה אחריות מלאה. אבל מה עובר לי בראש, כאמא בשנות האלפיים, כשאני שולחת את הילדים שלי לחוגים? די בשיחת טלפון קצרה למרכז חוגים כלשהו כדי לברר את זה בצורה חד משמעית. המזכירה האדיבה למדה על איזה צורך היא צריכה לתת מענה ולכן תדע לספר לך שחוג התעמלות משפר את הביטחון העצמי. חוג נגרות נותן לילד חיוק של קשר יד-עין, יד-יד, מוח-יד, וחוג מחול - מחזק את היכולות המוטוריות ואת הכישורים החברתיים.

אבל בחוג מחול הן גם לומדות לרקוד? שאלתי...עם יד על הלב, היום אני בעצם שולחת את הילדים לחוגים, הרבה פעמים, מנקודת מוצא שלילית... או כדי להשתיק רגשות אשם כי נדמה לי בטעות שאני אמא לא משהו או כי הוא זקוק לחיזוק, תשומת לב, טיפול ותרפיה או כדי לפצות אותו על אח מבריק מעליו או אח נולד מתחתיו... בניגוד לאמא שלי, אני לא שולחת אותו כי הוא גאון שצריך להוסיף לימודים אלא כי הוא חלש... בעברית קוראים לזה חוסר אמון... וחוסר אמון כידוע, גורר אחריו אי לקיחת אחריות ומייצר ילד אדיש, כי אחריות לא מתחלקת בין שניים. או שהאחריות על החוג שלי, או שהיא של הילד. ואם היא שלי - היא לא תהיה של הילד, מה שנקרא "יותר משהעגל רוצה לינוק - הפרה רוצה להניק"... אז מה עושים? משנים ראש. שולחים את הילדים לחוג כדי שילמדו ויתאמצו, כי יש להם ראש טוב ורצון ללמוד ולהכחים. אם אני שם - החוג באמת שלו ואני כבר לא אדע באיזו שעה הוא צריך לצאת ואם יש עליו רב-קו. לפני משהו כמו שנתיים ביקשה ממני הבת שלי חוג אנגלית כי היא רוצה לשפר ציונים. הסכמתי רק אחרי שהבטיחה לי שעל כל שעת חוג היא מתחייבת לתרגל שעתיים שלמות... ובאמת, אחרי שפרשה בעבר מחוג אורגן אחרי 10 שיעורים (אמא, אני כבר יודעת לנגן) ומחוג תפירה אחרי 5 שיעורים (אין לי כח) כאן - היא שינסה מתנניים וחרשה עד שעלה עשן מהחדר... אני מציעה לך אם יקרה, להבהיר בצורה חד משמעית שאת מצפה ממנה ללכת לחוג מדי שבוע, ובזאת לסיים את העניין. אם היא לא תלך לחוג באופן סדיר ואם לא תיקח אחריות על המשמיה השבועית שהיא זו שרצתה אותה, תהיה לכם מסקנה לפעם הבאה בה היא תבקש חוג...

מאת דקלה יוספסברג, מנחת הורים ויועצת אישית בגישת שפר

לכל שאלה - תשובה

